

MIKSI TURVE- PELLOILLA ON VÄLIÄ POHJOIS- POHJANMAAN TULEVAISUUDELLE

Jari Ahlholm
Kenttäpäällikkö
MTK Pohjois-Suomi

Maatalouden myyntitulot, brutto

Pohjois-Pohjanmaa 2024

	Tiloja	Tn/milj.litr	Milj. eur
Maito	726	356	182,08
Naudanliha	318	14087	54,16
Sianliha	33	10353	20,34
Muu liha	118	236	0,42
Kananmunat	5	297	0,40
Viljat	1248		22,36
Muut kasvit	1126		22,06
Yhteensä	3574		305,82

Päämäärä

MTK ja SLC jäsenineen toimivat luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja edistämiseksi siten, että maa- ja metsätalouteen kytköksissä oleva luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen pysähtyy ja luonnon monimuotoisuus kääntyy elpymisuralle. Järjestöt rakentavat yhdessä muiden toimijoiden kanssa vakaata, ennakoitavaa ja mahdollistavaa toimintaympäristöä, jossa luonnon monimuotoisuuden edistäminen on erottamaton osa kestäviä, vastuullisia ja kannattavia maaseutuelinkeinoja.

MTK:n ja SLC:n luonnon monimuotoisuuden tiekartta tarjoaa tiedepohjaisia, maanomistajan asemaa turvaavia ja taloudellisessakin mielessä käytännössä toimeenpantavissa olevia ratkaisuja myös kansallista ennallistamissuunnitelmaa varten!

Onnistuneen suunnitelmaprosessin ja toimeenpanon avainsanoja ovat erityisesti kansallisesti järkevät ratkaisut (mm. joustojen hyödyntäminen), vaikutustentarviointi, toimien vaikuttava ja kustannustehokas kohdentaminen, hyväksyttävyyden, maanomistajien sekä maa- ja metsätalouden näkemysten vaikuttava huomiointi, vapaaehtoisuuden ensisijaisuus yksityismailla, omaisuuden suoja, monihyötyisyys ja toimien rahoituksen järjestäminen.

Tiekartan teemat

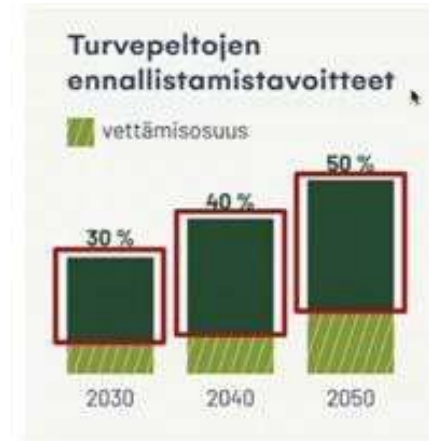
1. Luonnon monimuotoisuus vahvemmin osaksi järjestöjen toimintaa
2. Mahdollistava toimintaympäristö ja yhteistyö perustaksi
3. Talousmetsien arvokkaat luontokohteet turvaan
4. Talousmetsien monimuotoisuudelle arvokkaat rakennepiirteet vahvoiksi
5. Peltomaa monipuolisemmaksi
6. Reuna- ja piennaralueille erityishuomiota
7. Perinnebiotoopeille ja luonnonlaitumille riittävä ja laadukas hoito
8. Vapaaehtoisten suojelualueiden perustamisen ja ennallistamisen loikka

Peltoalan käyttö tuotantosunnittain Pohjois-Pohjanmaalla

	Lypsykarjatilat	Nautakarjatilat	Sikatilat	Siipikarjatilat	Lammas-, vuohitilat	Viljatilat	Muut kasvinviljelytilat	Muut tilat	Ei-aktiiviset tilat	Ei tietoa		
ey	60498	32794	15212	170	1633	741	478	239	57	0	111823	
Kivennäismaita yht.	44320	21579	2847	321	1223	51739	22762	1261	243	3381	149676	
Soistumia, turvekerros 0-40 cm	8554	4539	557	63	205	8976	3321	232	44	620	27111	
Turvepeltoja 40-60 cm	6846	3112	296	36	181	5210	2505	159	42	532	18919	
Turvepeltoja yli 60 cm paksuisia	21136	13004	689	140	981	14263	8947	780	135	1421	61496	
Turvepeltoja yht.	27982	16116	985	176	1162	19473	11452	939	177	1953	80415	
Turvepeltoja yksiv. kasveilla	8976	5223	825	84	130	10547	1967	60	5		27816	
Turvepeltoja moniv. kasveilla	17779	10194	102	79	898	7181	7798	474	61		44565	
Kesannot (Extensive-kasvit)	729	480	40	13	37	1219	772	30	2		3320	
Vettämiskelpoisten prosentti %	33,3	33,0	21,9	28,8	33,1	30,6	39,5	50,8	0,0	42,4	33,7	
Vettämisen kokonaispotentiaali (PT-ala, jossa DTW<100)	12329	7823	533	85	528	8694	5317	570	0	902	36782	
Vettämiskelpoisia (vedenpinnan nosto mahdollista) paksuturpeisia turvepeltoja	7030	4287	151	40	325	4367	3533	396	0	603	20733	
Ei-vettämiskelpoisia paksuturpeisia turvepeltoja	14106	8717	538	100	656	9896	5414	384	135		40764	
Tulvaherkällä alueella, turvepellot >40cm, ha	3682	1632	36	0	105	3334	993	98	18	161	10060	
Vesistökuormitusherkällä alueella, turvepellot >40cm, ha	22620	12214	894	152	759	15309	7758	715	0	848	652	

Mikä lasketaan turvemaiden ”ennallistamiseksi”?

- Ennallistaminen ei ole vain ”palauttamista luonnontilaan”, vaan laaja joukko toimia elinympäristöjen tilan parantamiseksi
- Ennallistaminen ei tarkoita aina maatalouskäytöstä luopumista, vaan maatalouskäyttö voi osalla ”ennallistettavista” alueista jatkua.
- Toistaiseksi ennallistamiseksi on Suomessa ajateltu seuraavat toimet turvepelloilla (*HUOM. LUONNOS, ei tiedetä EU komission kantaa näihin*):
 - Kesannot (ei avokesantoa), luonnonhoitonurmi, monimuotoisuuskasvit, suojakaistat ja suojavyöhykkeet, säätösalaojitus ja valumavesien hallinta, luomu, viherlannoitusnurmi, pysyvät nurmet = nykyisen maatalouspolitiikan toimia

Ratkaistavia asioita

- Turvepeltojen merkitys
 - alueellisesti ja yksittäisten tilojen osalta
 - muuttuva ilmasto
 - usein isot, tehokkaasti viljeltävät lohkot
 - ohutturpeiset/paksuturpeiset pellot
- Vapaaehtoisuus
 - millaisin ohjauskeinoin kannustetaan
- Pakottaminen
 - missä tilanteissa ja millaisin ohjauskeinoin?
 - valtio maksaa, mistä rahat?
- Aiemmin tehdyn huomioiminen velvoitteiden täyttämässä
 - mikä on aikahaarukka?
- Yhteensovittaminen CAP-ohjelman toimeenpanon kanssa, ”rasitemerkintä”?
 - kesannot (ei avokesanto), luonnonhoitonurmi, monimuotoisuuskasvit, suojakaistat ja –vyöhykkeet, säätösalaojitus ja valumavesien hallinta, luomu, viherlannoitusnurmi, pysyvät nurmet = nykyisen maatalouspolitiikan toimia
 - suhde maataloustukiin, esim. korvauskelvottomiin peltoihin
- Turvemaan määritelmä -> pinta-ala
- Ennallistaminen ja vettäminen tulkittava väljästi, kaikki joustot käyttöön
- Kattava vaikutustenarviointi
 - tila- ja aluevaikutukset
 - ruokaturva